

vanja ga razjeda vedno bolj, kos za kosom odpada in se potaplja v morju ponemčevanja.

Sedaj, slovenska deca, boš bolje razumela, kaj se pravi živeti v svobodni domovini! O, ljubi in ceni svojo svobodno domovino, pri tem pa misli tudi na bedno životarjenje in narodno umiranje bratov v nesvobodni domovini!

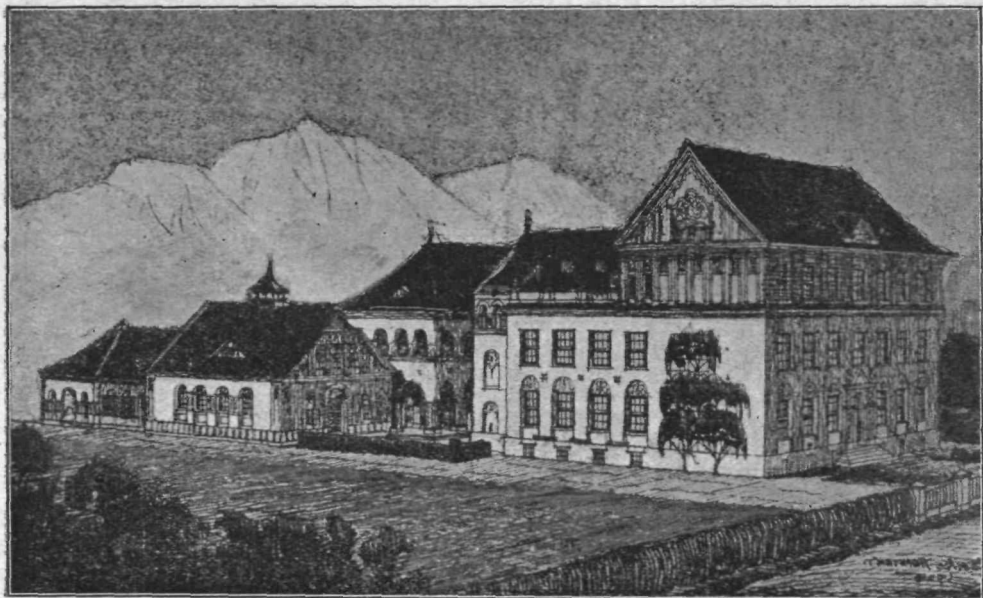
■■■

VINKO MÖDERNDORFER:

Naš novi dom v Mežici.

itatelji »Zvončka« imamo povsod dva doma: v prvem prebivamo s starši, z brati in s sestrami, drugi dom pa je naša šola. Čim prijaznejši je ta naš drugi dom, tem rajši se v njem shajamo in skupaj delamo učitelji in učenci. Ali pa imajo povsod učenci in učitelji lepo urejen dom, da učenci radi zahajajo v šolo? Žal, povsod ni tako. Malokje so šolska poslopja vesela in prijazna. Prijatelji moji mladi, vaši in moji prijatelji v Mežici pa bodo ob koncu tega leta imeli najlepši dom v naši državi!

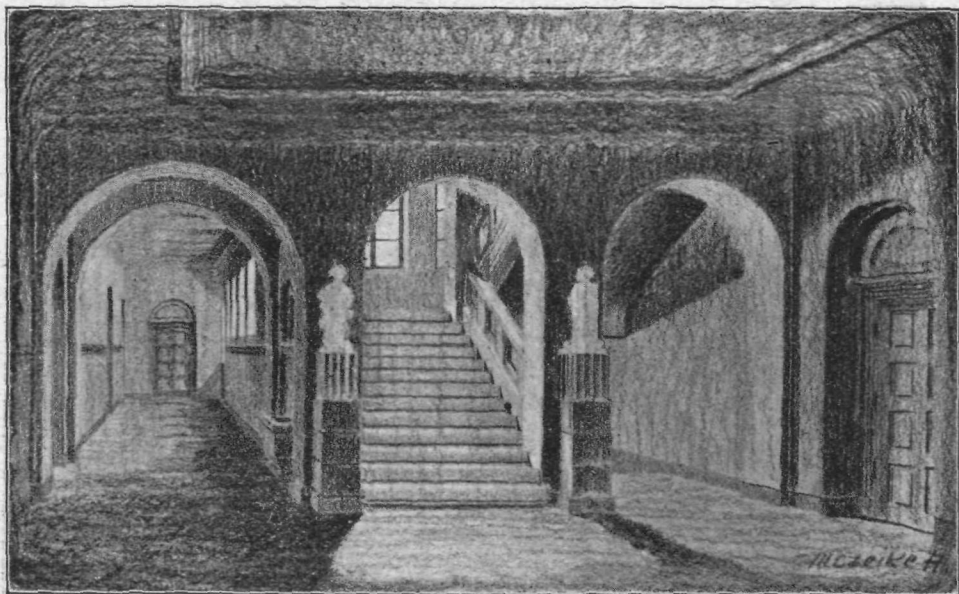

Celotna slika skupine stavb

Na južnovzhodni strani Mežice se dviga na travniku tik ob cesti velika skupina stavb, kakor jo vidite na sliki. Že zunanost teh stavb napravlja vtisk, kakor da je to gradič, ne pa šola. In vendar ta velika lepa skupina stavb ni grad, temveč je to — kakor sem rekel — bodoči

dom mežiških otrok in otrok iz vse Mežiške doline. Pravijo, da bo žuborel pred šolo v cvetičnjaku do jeseni še vodomet, v vodnjaku pa bodo plavale ribice. Vsakega učenca bodo pogledale, ko pojde v šolo, če je res dovolj priden, da bo smel v lepo hišo otrok in učiteljev.

Kadar, prijatelj, prvič prideš čisto sam v to našo novo šolo, ti nekaj svetujem, kar je nekdo pred mnogimi leti že poizkusil, da se ni izgubil in je zopet našel nazaj, odkoder je prišel. Dobro bi namreč bilo, da si vzameš klopčič niti, konec pa privežeš kje pri vhodu. Če to napraviš, lahko prav pogumno korakaš naprej in si ogledaš v pri-
tličju vseh pet razredov osnovne šole. Ej, to boš gledal, ko stopiš v razred! V razredu je tako svetlo, kakor zunaj pod milim nebom,

Hodniki in stopnišče

zakaj vsaka soba ima več velikih oken. Če bo učenec izza svoje mize — višji razredi nimajo več klopi, temveč trije učenci skupaj imajo mizo in sede na pravih stolih — če bo torej učenec pogledal skozi okno, bo videl velik kos neba in smehljačo se solnce.

Mahni jo v prvo nadstropje, kjer je tudi pet razredov. V teh bo meščanska šola. Seveda imajo tudi tu učenci in učenke po dva in trije svojo mizo. Po hodniku dalje prideš na levo v ravnateljevo pisarno, pa je bolje, da greš kar naravnost po hodniku dalje. Prideš v knjižnico in v sobo za učila. Nikakor se ne zamudi predolgo pri slikah, živalih, rudah in drugih predmetih. Vse to bi ti tako ugajalo, da bi še večerjo zamudil. Tudi knjižnice ne pregleduj! To moraš napraviti ob drugi priliki, ko bo več časa za podrobno ogledovanje.

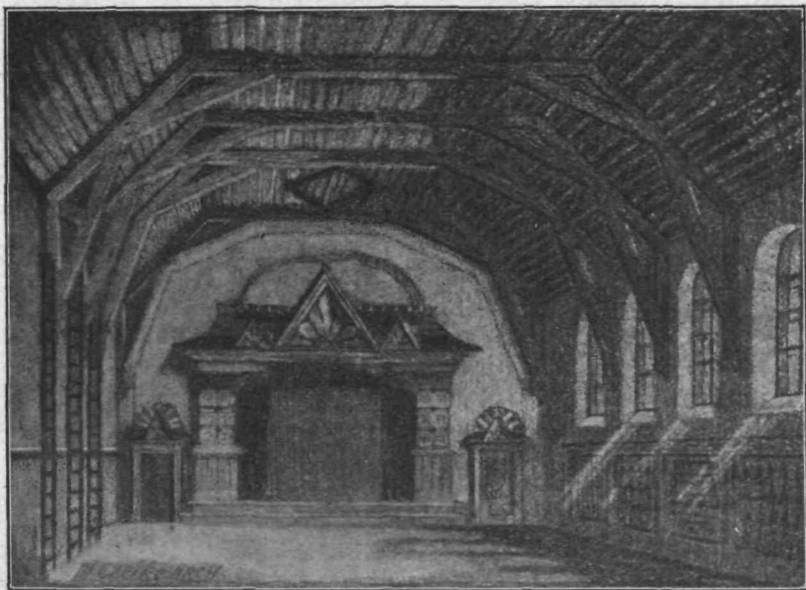
Obrni se in pojdi v najvišje nadstropje in si oglej še risalnico in fizikalno sobo. Tam se nikar ne igray z aparati ali z elektriko! Saj veš, s »strelo« v drobni žici se ni baš varno igrati! Pusti pri miru, kar te ne peče! Ozri se rajši skozi okno in videl boš slikovito Mežico, kakor da ti leži pod nogami, potem se boš zopet spustil niže v pritličje, odtoč pa v kletne prostore. Pa tudi tukaj si boš mogel vse samo površno ogledati, da ne ostaneš kar doli in ne pozabiš na klopčič, ki te naj privede nazaj. V kuhinjo poglej, kjer se dekleta uče kuhati, in v obednico, kjer bodo morale slabe kuharice presoljeno juho kar same pojesti, ker mi je ne bomo, če ne bo res okusna. Predolgo se pa ne mudi, da ne boš dekletom v napotje. Poglej rajši v deklško delavnico, kjer pridne učenke likajo perilo z likalniki, ki jih razgreva vajo deloma z ogljem, deloma z elektriko. Če te zanima, si pa oglej še, kako dekleta šivajo pri šivalnih strojih in kako naglo gre to delo od rok pri strojih, ki jih žene elektrika. Tudi v pralnico poglej, da boš videl, kako perice-učenke perejo, saj se morajo vsemu priučiti za življenje. Če te pa vse to ne zanima, pojdi v delavnico za dečke! Tam boš videl skobelnike, stružnice, vrtalo, kovačnico, vse kleparsko in ključavničarsko orodje, priprave za pletarstvo, modeliranje, knjigo-veštvo itd. Mikalo te bo, da bi še sam stopil k delu in nič bi se ti ne zdelo hudo in prav nič bi ti ne bilo žal, če bi se tudi nekoliko utrudil ali pa se umazal pri delu. Začel bi s stroji na ročni pogon, kakršne so imeli nekda, potem bi pa stopil k stroju, ki ga žene elektrika. Čudil bi se, kako je človeštvo napredovalo, da je ukrotilo celó neugnano električno silo, ki mu zdaj lajša delo. Verjamem ti: dobil bi tako veselje do dela, da bi najbolj na svetu spoštoval delo, ki preživlja vse ljudi.

Res je pa, da si pri delu umažeš roke in telo. Pa to nič ne de. Kar klopčič odvijaj in pojdi v pritličje po hodniku, ki drži na južno stran. Tako prideš v kopalnico. Tu ti je na razpolago pršna kopel, lahko pa tudi smukneš v bazen. Če ne veš, kaj je bazen, kar svojega g. učitelja povprašaj! Če pa hočeš to na vsak način zvedeti od mene, ti to povem pod tem pogojem: Pojdi v razred, kjer je deset pisalnih strojev! Na enem izmed teh strojev mi napiši pisemce, potem ti bom odgovoril. To so muhe, porečeš. Imam pa take muhe zato, ker ti ne zaupam. Morda pišeš tako, da so črke kljukaste in bi si še oči iztaknil, preden bi jih mogel prečitati. Pa tudi prepričan sem, da boš v življenju potreboval pisanje s pisalnim strojem. Pride morda celo čas, ko bo moral vsak učenec, ki bo hotel kaj veljati, znati tipkati na stroj.

Stopi še v telovadnico! Velika in prostorna je, posebno lepa je notranja ureditev. Spredaj vidiš oder, ob straneh so vratca, da se more prav na tihem izmuzniti oni igralec, ki se vloge ni naučil.

Odvij še malo klopčič in stopi v otroški vrtec, ki je poleg telovadnice! To je ona majhna hišica čisto na koncu stavb, majhna je

v primeri z drugimi, kakor so majhni junaki, ki hodijo v otroški vrtec. Ali si že kdaj bil v otroškem vrtcu? Jaz ne in prav žal mi je, da nisem mogel uživati veselih uric pri igrah v otroškem vrtcu. Moral sem takrat krave pasti, ko sem bil toliko star. Kaj si ti delal v onih letih, tega ne vem, samo da nisi pasel lenobe!

Telovadnica z gledališkim odrom

Pa če se ne maraš ukvarjati z otroškim vrtcem, pojdi v sobo poleg otroškega vrtca, kjer boš videl nekaj najnovejšega! Stopi v čitalnico! Na mizi vidiš časopise iz vseh krajev naše države. Precej dolgo bi moral naštevati, preden bi vse naštel. Pa časopisje ni baš taka novost. Toda ozri se na posebno mizico, kjer stoji aparat radio. Rekel boš, da se norčujem, ko dajem temu črnemu zaboju na mizi tako čudno ime — radio! A ne norčujem se. Le nastavi slušalo na uho in slišal boš petje, godbo in predavanje iz Beograda, iz Prage in iz vseh drugih večjih mest v Evropi. Sicer pa prosi svojega gospoda učitelja, da ti naj o radiu še nekaj več pove; jaz sedaj ne utegnem.

Tako si površno prehodil naš novi dom — novo meščansko in osnovno šolo v Mežici. Ker sva se spotoma že tako dobro seznanila, bi ti predlagal, da zbiraš s svojimi součenci vse one dinarje, ki jih po nepotrebnem izdaš, jih pridno shranjuješ pri g. učitelju, jeseni ga pa naprosiš, da napravite skupen izlet v Mežico in si dodobra ogledate našo novo šolo. Če bi se končno, ko bi že vse pregledal in tudi radio poslušal, hotel vrniti domov, bi te odvedel še enkrat nazaj v telovadnico. Zagrnili bi okna in gledali bi še kinematografsko predstavo, zakaj tudi kino imamo v telovadnici.